

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
34170 Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO:
34135 Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L. 1.250
Letna naročnina L. 2.500
Letna inozemstvo L. 3.500
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XX. - Štev. 34 (1014)

Gorica - četrtek, 29. avgusta 1968 - Trst

Posamezna številka L. 50

OBSODBA NASILJA IN REVOLUCIJE

Potovanje sv. očeta Pavla VI. v Kolumbijo se je zaključilo z dvema pomembnima rezultatom. Uspelo mu je povezati duhovščino latinsko-ameriške Cerkve, pred njegovim prihodom razdeljeno v tri tabore in postavil je načelo, da je treba socialne reforme podpreti, a ne s pomočjo nasilja ali krvave revolucije, temveč potoma postopnih reform, ki naj omogočijo urejen razvoj.

RAZDOJENA DUHOVŠČINA

Dan pred svojim odhodom v sredo 21. avgusta je sv. oče v teku splošne avdience v Castelgandolfu izrekel sledeče besede: »Rečeno mi je bilo, da bomo našli v Kolumbiji klise nestrpnosti ter upora tudi v vrstah duhovščine in vernikov. Razumemo in nemir, v kolikor je v njem pozitivnega in velokodušnega. Toda istočasno bi ne bili iskreni, če bi ne povedali, da rešitev tega žalostnega stanja ne more biti niti revolucionarna reakcija niti uporaba sile. Za nas rešitev obstaja v ljubezni, a ne v labotni in besedni ljubezni, temveč v tisti, ki nas jo uči Kristus v presv. Evhariji; ljubezen, ki se razdaja, ljubezen, ki ne množi, ljubezen, ki se žrtvuje. Poudarjamo vse to, ne le na podlagi zgodovinske skušnjaje, ki ve povedati, kako vsaka nasilna revolucija pusti za seboj razdejano, rodi versko in družbeno propast ter konča v novi diktaturi, temveč zaradi zvestobe Kristusu.«

Med različnimi potji do pravične družabne obnove — je v soboto 24. t. m. dejal sv. oče zbranim latinsko-ameriškim škofom ob priliki odprtja druge konference vseh škofov Latinske Amerike (prva je bila leta 1955 v Rio de Janeiro) — odklanjamo lahko brezbožni marksizem kot sistematični upor kakor tudi prelivanje krvi in anarhijo. Pri popravljanju starih napak in pri zdravljenju sedanjih težav ne moremo in ne smemo storiti novih zgrešenih korakov, saj bi to bilo proti evangeliju, proti duhu Cerkve, proti lastnim interesom ljudstev, ki so potrebna pravice in miru.«

Besede sv. očeta so bile kot žaromet za latinsko-ameriško duhovščino, ki si je razdvojenega iskala rešitev za številne socialne probleme, ki tarejo ameriško družbo. Konservativni element je v glavnem videl v vsakem poudarjanju socialnih krivic pospeševanje komunizma in zato zaviral socialne akcije. Ta element obsega zlasti višji kler, dobrostoječe župnike ter bogate veleposestnike, ki imajo vse interese, da stvari ostanejo kot so. Tipičen predstavnik teh konservativcev je kardinal Luis Concha Córdoba, nadškof v Bogoti. Sv. sedež ga je zaradi njegovega ponesrečenega ravnanja z duhovnikom Kamilom Torresom poslal praktično v pokoj ter je na njegovo mesto imenoval za apostolskega administratorja msgr. Aníbala Muñoz Duque.

Ko je mladi duhovnik Kamil Torres, ki je študiral socialne vede na lovanjski univerzi v Belgiji, sprožil v Kolumbiji gibanje v korist ljudskih mas in začel poudarjati, da bi morala biti Cerkve predvsem z reševci in ne samo z bogatimi sloji dežele, ga je kardinal poklical k sebi, ga obtožil, da je proti Cerkvi in mu ukazal, naj molči ali pa zapusti duhovništvo. Kamil Torres se je branil, da je njegovo ravnanje v skladu z evangelijem in s papeško okrožnico Janeza XXIII. »Mir na zemlji. Ni se dal ukloniti, češ da bi izdal Kristusa in svojo vest, če bi ravnal drugače, zato ga je kardinal prisilil, da zapusti duhovniški stan. Torres, ki je bil idealist, ne pa politik, je nato naredil odločen korak: pridružil se je gverilcem. Čez nekaj časa so ga vladne čete ujele in dale ustreliti.«

En razbojnik manj!«, so olajšano ugotavljali vladni krogi in konservativni katoliki. Toda Kamilova smrt je rodila silno reakcijo med nižjo duhovščino; nastalo je gibanje »kamilistov«, duhovnikov, ki se navdušujejo za spremembo družbenih struktur potoma nasilne revolucije. Večina duhovnikov in škofov, ki znajo brati znamenja časov, pa pripada k vrstam reformistov. So za preobrazbo dru-

žbe na podlagi smernic, ki jih nudita socialni okrožnici »Mati in učiteljica« ter »Napredek narodov«. Njih stališče je odločno podprl sv. oče Pavel VI., zlasti v govoru kmetom ter ob priliki odprtja druge konference latinsko-ameriških škofov. Pridružil se mu je tudi nadškof Helder Cámara iz mesta Recife v Braziliji, za katerega so mnogi, vsaj na podlagi njegovih včasih kar eksplozivnih izjav mislili, da je »kamilist«. Vljudno je odklonil vabilo Torresove matere, da bi se v času bivanja v Bogoti nastanil v njenem stanovanju, o samem Torresu pa je dejal: »Če gre za osvoboditev ljudskih množic brez metode nasilja, bom rad razvil zastavo Kamila Torresa; a nasilje zavračam tudi jaz.« Za nekatere je ta »rdeči škof«, kot ga njegovi nasprotniki imenujejo, stalen problem; za druge pa je simbol neurejenih razmer in novih upov vseh narodov Latinske Amerike.

KAJ LAHKO STORI CERKEV V DANIH RAZMERAH

Sv. oče Pavel VI. je brez ovinkov priznal, da je socialni položaj Južne Amerike postal dramatičen; kmečke množice, že stoletja krivično izkoriščane, počasi prihajajo do zavesti svojega človeškega dostojanstva in že zahtevajo boljše življenjske pogoje ter bolj pravično porazdelitev narodnega bogastva.

Cerkve je dolžna podpreti njih upravičena stremeljenja. Nima sicer časnih sredstev niti svetne oblasti, da uveljavi svojega načela. Toda kot duhovna sila lahko pomaga s tem, da poudarja osnovne etične pravice tako na gospodarskem (pravična razdelitev, splošna izobrazba, dostojna stanovanja) kot na političnem področju (svoboda izražanja in volilni glas). Poleg tega mora Cerkve zavračati krivično neenakost med bogatimi in revnimi, upravne zlorabe v škodo ubogih ter pripočati agrarno in davčno reformo. Končno mora Cerkve pripraviti stvar revnih narodov pred bogatimi, svojo duhovščino pa opozarjati na duha ubožstva in žrtve, ki je bil lasten Kristusu in ga je zadnji koncil tako močno poudaril.

Sv. oče je torej zavrnil razloge duhovnikov revolucionarjev, ki vidijo v revoluciji naravno in neobhodno potrebno reakcijo na resnično nasilje, ki ga povzročajo socialne krivice in zloraba oblasti s strani vladajočih. Zavrnil je tudi sistematični upor kastrirov. Odklonil je dialog z revolucionarji ameriške celine, pa tudi zavrnil poglede konservativcev. Pred zbranimi škofi v bogotski stolnici je zagovarjal »nujne, vsesplošne in globoke družbene reforme. Toda te morajo biti postopne in sprejemljive za vse.«

Brez dvoma bodo imele papeževe besede v prihodnjih mesecih globok odjek v vsej Latinski Ameriki. Cerkve se je postavila na čelo prepotrebni reformi, a to v urejenosti, sodelovanju in v duhu pravičnosti, obsodila pa je vsako rabo sile. Ostala je na liniji evangelija. Morda tudi to pot mnogi katoliki sv. očeta ne bodo hoteli razumeti kot se je to že nedavno zgodilo z okrožnico o človeškem življenju, toda papež je znova dokazal, da je dosleden in neukrotljiv glasnik resnice, od Kristusa oznanjene in Cerkvi v varstvo izročene. —ej

Sv. oče o dogodkih na Češkoslovaškem

Dogodki na Češkoslovaškem so sv. očeta zelo pretresli. Pred svojim odhodom v Kolumbijo je izjavil: »Tako bi prekinili naše nameravane potovanje, če bi imeli najmanjše upanje, da lahko s svojo navzočnostjo in posredništvom preprečimo strahotno zlo, ki se je zgrnilo nad tako dragi nam narod. Ponovno se poskuša s silo orožja odločiti o usodi, dostojanstvu in neodvisnosti nekega naroda. Mir v Evropi je omajan, svetovni mir v nevarnosti, varnost držav načeta. Gospod miru, v čigar čast odhajamo na dolgo pot, naj nam bo usmiljen in nam spet vrne mir v urejenosti.«

Sv. oče se je vrnil iz Kolumbije

V nedeljo, 25. avgusta se je papež Pavel VI. ob treh popoldne srečno vrnil s tridnevnega bivanja v kolumbijskem mestu Bogotá. Kljub starosti 70 let, nenavadni višini kraja (2600 metrov nad morjem), kljub dolgemu poletu (dvajset ur v zraku in 9500 km vožnje), kljub natrpanemu programu in številnim govorom je sv. oče izgledal živahen in le malo utrujen.

Ob svojem prihodu je dejal, da je Cerkve v Bogoti ponovno oznanila svojo socialno poslanico in poudarila dostojanstvo človeške osebe, svobodo v napredku, potrebo miru, Kongresne svečanosti so bile lepe, doživite, polne gorečnosti, molitve in navdušenja ne toliko za njega kot za Kristusa, ki ga je predstavljal sredi ljudskih množic. »Vsi so doumeli — je rekel sv. oče — da je nemogoče iti h Kristusu, če se ne najde poti k našim bratom. V njih revščini smo odkrili Gospodove poteze.«

PRVI DAN POTOVANJA

22. avgust je bil za sv. očeta verjetno najdaljši dan v življenju. Trajal je namreč namesto 24 kar 31 ur. Sedem ur kasneje kot v Italiji se namreč v Kolumbiji porodil dan. Že ob treh zjutraj je bil pokoncu v svoji poletni rezidenci v Castelgandolfu. Opravil je sveto mašo, nato pa se dal zapeljati na letališče Fiumicino pri Rimu, kjer ga je že čakalo belo reakcijsko letalo kolumbijske družbe AVIANCA. Sam sin časnika je vzel s seboj na pot 55 časnikarjev najbolj pomembnih dnevnikov in revij iz vsega sveta. Ob 5,25 se je letalski orjak odtrgal od zemlje, ob 10,15 po krajevnem času ali ob 17,15 po italijanski uri se je zopet spustil na tla. Ponovil se je veličastni sprejem ljudskih množic, ki ga je že bil deležen v Bombayu in Indiji ter v Fatimi.

Najprej je obiskal stolnico, kjer je zbranemu ljudstvu podelil svoj prvi blagoslov, nato pa se je za nekaj časa umaknil na sedež apostolske nunciature. Popoldne je sveti oče obiskal kongresni prostor, da prisostvuje posvečenju novih diakonov in duhovnikov. Tam je bilo že zbranih 700.000 ljudi. Od diakonov so štirje poročeni, ostali so se odločili za celibat. Služili bodo Cerkvi, dasi živeč naprej v svetu, izvršujoč svoj svetni poklic v krogu družine ali brez nje. V duhovnike je bilo posvečenih 161 kandidatov. Bili so iz vseh držav Latinske Amerike. Ob tej priliki je sv. oče opravil sv. mašo skupaj z osemimi kardinali, osemimi nadškofi in osemimi škofi. Obred posvečevanja je bil dolg in je trajal polne tri ure. Na koncu je bil sv. oče vidno utrujen, a je hotel biti navzoč prav zato, da dá poudarka izredni slovesnosti ob dejstvu, da je Latinska Amerika najbolj katoliška celina z najmanj duhovniki. »Naj bi bili vsaj ti — je dejal papež v govoru ob zaključku obredov — prežeti s ponižnostjo in napolnjeni s pogumom duha pri uveljavljanju socialne pravičnosti, v ljubezni do ubogih in pri obrambi njihovih pravic, saj duhovnik ni le predstavnik Boga med ljudmi, temveč tudi predstavnik ljudi pred Bogom.«

MED REVNI IN ZAVRŽENIMI

Drugi dan svojega bivanja v Kolumbiji je sv. oče pričel v petek, 23. avgusta ob 8,15 z uradnimi obiski. Srečal se je s predsednikom republike in s člani vlade, nato pa je ob 10,40 odletel v helikopterju v 30 km oddaljeni kraj Mosquera, da se sreča s kmeti, ki jim tam pravijo »campesinos«. Prav ti kmetje bi se mogli potožiti nad krivično ureditvijo dežele, saj ima tri odstotke veleposestnikov v ro-

kah dve tretjini zemlje. Ta kmet zasluži povprečno 15.000 lir na mesec, se hrani z rižem in krompirjem, je ob luči sveče, pa neker bi ljubil romantiko, ampak ker mu elektrike nihče ne da. Edino njegovo bogastvo so otroci, od katerih jih pa že petina umre v prvem letu življenja.

Sv. oče se je znašel nenadoma med to strnjeno množico preprostih ljudi, ki ga je pozdravila z gromkim vzklikanjem. Dal se je zapeljati v belem džipu po vsem ogromnem prostoru San José, kjer je bilo zbranih nad 200.000 oseb, nato pa ljubeče spregovoril. Pozval jih je, naj bodo edini in se organizirajo, da bodo lahko modernizirali obdelovalna sredstva; rekel jim je, naj ljubijo zemljo in odklanjajo nasilje, ker to ne vodi k socialnemu dvigu, ki si ga upravičeno želijo.

Takoj po tem srečanju je papež Pavel VI. blagoslovil nove prostore radijske postaje Sutatenza, ki jo vodi msgr. Salcedo, eden najboljših priljubljenih duhovnikov v Kolumbiji. Da bi pregnal analfabetizem in ker na deželi primanjkuje šol, je potom svojega radia organiziral oddaje za kmečko prebivalstvo na deželi, v katerih jih uči pisanja, računstva in uporabe tehničnih sredstev pri uporabi zemlje.

Sv. oče ne bi bil res oče vseh kristjanov, če ne bi bil obiskal pred odhodom iz Bogote tistih, ki žive kakor izobčeni na robu velenosti v beraških naseljih, »tugurios« imenovanih. To so legla boleznih, nasilja, strasti, nemorale, prostitutk, ki so jih polne ulice mesta. Manjka vodna napeljava, električna luč, stranišča. Edino, kar ne manjka, so otroci, ki se napolnijo in umazani potikajo med kočami in sedaj prašnimi, sedaj blatnimi ulicami.

Eno teh naselij bede, Venecia imenovano (v spomin papežu Janežu XXIII., pred izvolitvijo beneškemu patriarhu), je papež Pavel VI. obiskal v jutro sobote 24. avgusta. Sprejel ga je domači župnik, mladi Jaime Sánchez, nato pa je sv. oče opravil sv. mašo in podelil prvo sv. obhajilo kakim dvajsetim otrokom. Po tej slovesnosti je vstopil v nekatere od barak, da se na lastne oči seznanji s strahotnimi razmerami, v katerih žive ta od imovite družbe zavrnjena človeška bitja.

SLOVO OD KOLUMBIJE

Zadnje pomembno dejanje svetega očeta je bilo odprtje konference latinsko-ameriških škofov v bogotski prestolnici ob enajsti uri dopoldne. Govor sv. očeta je bil poln smernic in napotkov, ki naj bi bili v pomoč škofom pri razmišljanju o načrtovanju delovnega programa za prihodnja leta.

Popoldne je sv. oče še enkrat obiskal kongresni prostor in tam blagoslovil nekatere novoporočence. Omenil je okrožnico o človeškem življenju ter dejal, da jo je objavil v obrambo čistosti ljubezni in svetosti zakonskega življenja.

Ob 18^h po krajevnem času — v Italiji je bila ura že ena zjutraj v nedeljo — se je letalo s sv. očetom zopet dvignilo v zrak. Za njim je ostala celina vere, socialnih pretresov, bogastva in revščine, celina, ki bo še dala govoriti o sebi. Sv. oče jo bo v srcu nosil do smrti in delal na to, da bi tudi ona postala deležna blagov Kristusovega evangelija.

SOVJETSKA ZVEZA si je snela svojo masko

Skoro bo minilo trideset let, ko je Hitler s svojimi divizijami pregalil Češkoslovaško. In ko je bila žrtev že nemočna, sta se pridružili še Poljska in Madžarska. Prva si je priključila Tešin, druga slovaško ozemlje ob Donavi, kjer živi madžarska manjšina.

Pretekli teden v torek ponoči ob enajstih se je isti dogodek ponovil, le da je strahotno vlogo Hitlerjevih divizij prevzela Sovjetska zveza, za pribočnike pa je imela kar štiri petolizce: poljsko, vzhodnonemško, madžarsko in bolgarsko partijo. Voditelj Sovjetske zveze so za trenutek zgubili oblast nad seboj. Sneli so svojo masko z obraza in danes ve ves svet, da »matjuška Rusija« ni slovanska, saj je s seboj pripeljala čete kar dveh neslovanskih narodov, ki so Čehoslovake gnjavili že v preteklosti; ni demokratična, saj je Češkoslovaško napadla predvsem zato, ker se je le-ta odločila za svobodo misli, izražanja, tiska; in ni socialistična, saj je zavrgla načelo enakosti med narodi in se kot močnejša država poslužila sile nad slabotnejšo. Danes pristojna Sovjetski zvezi le en pridevek: država imperialistov, vredna svojih predhodnikov Hitlerjevoga Reicha in Musolinijeva imperija. Naj v bodoče njeni predstavniki molče v zboru narodov! Vse njihovo grmenje zoper kolonializem, imperializem zapadnih sil, vmešavanje v zadeve tujih narodov bodo kakor bumerang, ki bo priletel v nje nazaj. Naj nehajo obsojati ameriško pomoč Južnemu

Vietnamu. Tja je ameriške čete poklicala zakonita vlada in to na podlagi obvez, ki jih je Sev. Amerika ob delitvi Vietnama sprejela nase. Kdo pa je poklical v Češkoslovaško čete petih držav varšavskega pakta? Zakonita vlada Oldricha Černika gotovo ne!

Sovjetska tiskovna agencija Tass je prvi dan vdora sporočila, da so prišle čete pakta na poziv članov češkoslovaške vlade, »da branijo in razvijajo socializem«. Kdo so bili ti člani? Tass ni povedala in verjetno nikdar ne bo. Gotovo niso to bili prvi tajnik komunistične stranke Dubček ali predsednik vlade Černik ali predsednik parlamenta Smrkowsky, ki so jih agenti sovjetske tajne policije že prvi dan zasedbe odpeljali v Moskvo. Gotovo tudi ni bil to predsednik Češkoslovaške general Svoboda, ki so ga sovjetske čete imele zastražene v njegovih rezidenci na Hradčanih. Bila je skupina izdajalcev, pet do sedem oseb, katerih imena je praški svobodni radio takoj obelodanil, zaradi česar so postale te osebe za okupatorja nekoristne. Tri poskuse so napravili v šestih dneh zavojevalci, da bi dali svoji akciji pečat zakonitosti. Najprej so poizkusili novo vlado sestaviti z izdajalci, a so od namere odstopili, ko so odkrili, da jih ves narod enodušno odklanja; nato so hoteli postaviti vlado z bivšimi ministri — vse zaman; končno so hoteli ustoličiti tako imenovano vlado kmetov in delavcev, tudi

(Nadaljevanje na 2. strani)

Pariz po majskih dogodkih | Obiskali so Rezijo in Beneško Slovenijo

(PARISKO PISMO)

Ko sem letos spet obiskal francosko prestolnico, me je še posebej zanimalo, kako izgledajo pariške ulice po znanih majskih »revolucionarnih« dogodkih. Ze v taksiju od Gare de Lyon proti središču mesta sem se pri šoferju zanimal, kakšno je stanje v mestu. Rekel mi je, da vlada sedaj kar mir in iz njegovega odgovora sem razumel, da mu omenjeni neredi niso bili pogodu. Komu pa so bili?

Stanoval sem v Latinski četrti, to je v delu mesta, ki je bilo središče majskih pouličnih izgrediv ter bojev s policijo. Moj hotel je bil za znamenitim boulevardom Saint-Michel, ki je pariški študentski center, saj se tu nahaja tudi Sorbona, starodavna univerza, nekdanji svetilnik evropske kulture. Poleg tega je tu naokrog vse polno študentskih in kulturnih središč in ustanov (Collège de France, Presses Universitaires de France, razne založbe, inštituti, sedež Zveze francoskih študentov in tako dalje). Tako sem imel vsak dan tudi sam lepo priložnost ogledovati si po neštevilnih knjigarnah in izložbah vse polno materiala v zvezi z majsko revolucijo, kot tu imenujejo burne dneve študentskega upora. Na zunan sicer ni več poznati sledov materialnega pogorišča, ki je bil boulevard Saint-Michel v najbolj vročih poletnih dneh. Za to sta občina in vlada res tehtno poskrbeli. Poleg tega je še v načrtu novo tlakovanje omenjene ulice, kar ne bo več dopuščalo izdiranja kamnitih ploščic za bojne namene... Sicer pa je še sedaj iz previdnosti zlasti ponoči na tem bulvaru vse polno dobro pripravljenih policijskih avtomobilskih ekip.

Med sprehodom po vedno živem bulvaru, med pestro množico najrazličnejših oblek in eksotičnih noš ter dolgo lasih moških frizur in ženskih minikril lahko mimoidoči vedno in ob vseh, tudi nočnih urah opazuje zelo bogato zložene stojnice, polne vsakovrstnih knjig, revij in brošur, ki si jih lahko ogleduje in tudi kupi. Poleg tega pa skrbijo za to še razni mladi agitatorji, ki ti kar mimogrede ponujajo svoje gradivo, da ga lahko človek takoj preštudira in eventualno prebavi. Kaj pa lahko tu najdemo? Predvsem dela, ki so gotovo vplivala na nastanek oziroma navdih revolucionarne miselnosti mladih študentov in ki jih le-ti prikazujejo in vihitiijo kot svoj evangelij. Poleg tega pa še izrpnna »zgodovinska« dela o študentski revoluciji. Če že malo pregledamo na-

slove ali avtorje posameznih brošur, lahko razvidimo, iz kakega lonca so ti nadebudni študentje in neštudentje zajemali svojo duhovno hrano. Tako srečamo najpogosteje imena Mao Tse Tung, Che Guevara, Fidel Castro, Liu Sao Si, da ne omenjam preveč zlorabljenega imena filozofa Marcuseja ali junaka dneva Colu Bendita. Sam sem tudi ugotovil, da je že več let prav kitajska komunistična literatura skoraj najbolj zastopana, saj srečam lahko najnovejše izdaje iz Pekinga v francoščini, ki grede od biografij kitajskih prvakov in slovnice kitajskega jezika do izrazitih revolucionarnih del. In ali niso prav na Sorboni največkrat vihrale zastave za Maovimi slikami? Zato ni čudno, če so razne Maove teorije tako vplivale na tvorce »majske revolucije«, ko so si zastavili svoje radikalne cilje. Poglejmo zato, kaj piše npr. Mao Tse Tung v eni izmed omenjenih brošur (»Tout le Pays doit être une grande école de la pensée de Mao Tse Tung« — Vsa dežela mora biti velika šola Maotsetungove miselnosti, Peking 1966): »Tudi študentje morajo poleg glavnega študija poznati še druga področja. Morajo se izobraziti ne samo na kulturnem polju, temveč enako na industrijskem, poljedelskem in vojaškem; morajo tudi kritizirati buržuazijo. Solstvo se mora skriti in v pouk mora poseči revolucija. Ne sme več trajati nadvlada buržujskih izobražencev v naših učnih ustanovah.«

Tako in podobno literaturo je torej lahko požirala francoska akademska mladina in se navdihovala za neko totalno preobrazbo družbe, kar pa je doseglo le nasproten učinek.

(Konec prihodnjici)

a. b.

Čehi zmagovalci v Arezzu

Sestnajsto mednarodno polifonsko tekmovanje »Guido d'Arezzo« se je zaključilo v nedeljo 25. t. m. Na njem je nastopilo nad trideset zborov iz Evrope, Severne ter Južne Amerike. Tekmovalni nastopi so se vršili v Teatro Petrarca od srede zvečer do sobote, v nedeljo pa je bila zaključna slovesnost z nagrajevanjem in koncertom najboljših zborov.

V prvi polifonski kategoriji mešanich in ženskih zborov je odnesel prvo nagrado

češki »Kühniv Smišeny Sbor« iz Prage. V ženski skupini pa je prejel drugo nagrado »Vachuv Sbor moravských učitelev« iz Brna. Za drugo skupino polifonskih mešanich zborov (manj zahtevno od zgoraj omenjene) so si zaslužili latoriko Argentinci z zborom iz mesta Resistencia; za njihovi pevci liceja iz Marktoberdorfa v Zahodni Nemčiji. Italijani so zmagali v kategoriji moških zborov z zborom Coradini iz Arezza, sledili po so mu zbor Monteverdi iz Hamburga in Kühniv Smišeny Sbor iz Prage. V zelo pestri skupini zborov za folklorno petje pa so zmagali Madžari z zborom mladinskega centra iz Budimpešte, katerim so sledili Nemci iz Marktoberdorfa ter Argentinci iz Resistencie. V gregorijanskem petju so se najbolj proslavili pevci iz Assisija.

V nedeljo se je vršil še koncert v cerkvi S. Domenico, kjer je zbor rimske filharmonične akademije izvajal Rossinijevo »Petite Messe solennelle« od stoletnici skladateljeve smrti.

Pri vsem naj še podčrtamo veliki moralni pogum, ki so ga v Arezzu pokazali češki pevci, ko so kljub tako tragičnim uram in svoji domovini nastopili z res zavirljivim uspehom.

Obširneje bomo o areški prireditvi poročali v prihodnji številki.

R A Z N O

Napori kristjanov za razvoj indijskega kmetijstva

Pred dvema leti so se v Indiji združili katoličani in razne protestantske skupnosti, da pospešijo razvoj kmetijstva in da tako odstranijo nevarnost stalno grozeče lakote. Vodstvo organizacije je spoznalo, da je treba poskrbeti vodo za namakanje zemlje in za kmetijsko šolanje. Posrečilo se je zagotoviti pomoč svetovnih dobrodelnih organizacij. Delo je široko razpredeno in je že rodilo vidne uspehe. Nad 5000 vodnjakov bodo zvrtili letos in sicer zlasti na področjih, kjer se ponavlja suša. Obstoječe vodnjake bodo poglobili in izboljšali. Organizacija si je oskrbela moderne stroje, ki omogočajo naglo vrtanje vodnjakov.

a. b.

Ukrajinska katedrala v Londonu

Ukrajinski katoličani v Vel. Britaniji so dobili svojo katedralo. Do katedrale jim je pomagala vzhodna kongregacija, ki je zanje kupila krasno cerkev sredi Londona, katera je prej služila neki protestantski skupnosti. V Angliji je okoli 25.000 ukrajinskih katoličanov vzhodnega obreda. V Angliji so se naselili po ruski revoluciji, mnogi pa po drugi svetovni vojni.

Ni čuda, da je bilo naše slovo od Rezije podobno begu, saj nismo mogli skriti svojega razočaranja. S preveč čustvenosti in narodnega navdušenja smo prišli v to dolino, ki nas je tako kruto ogoljufala za resničnost doživljanja. Nekdo v avtobusu si je hotel dati duška, pa je tiho zažvižgal: »Hej Slovenci, kje so naše meje...?«

Pozna je že bila ura, ko se je avtobus ustavil pod vasjo Cepletišče. Od tam ni daleč do Livka na jugoslovanski strani. Iz Cepletišča vodi pot v Trčmun, Trinkovo rojstno vas. Bližina noči nam ni dovolila, da bi jo obiskali.

Dosegli smo prve hiše, skrite za prijazne brajre. Izabela raste na njih. Na stopnicah prve hiše je sedela starejša žena. Zakličemo ji jase, razločen pozdrav. Sledijo dolge sekunde pričakovanja in negotovosti. Vse je dobro. Odzdravila nam je po naše, prijazno, naklonjeno. Postane nas sram naše bojzani in še naprej iščemo potrditve svojega veselja in se vzpenjamo med hišami, ne da bi štedili s pozdravi. Vsaka senca nam je dober izgovor, da zakličemo dober večer.

Ustavimo se med zadnjimi hišami. Naša žeja in voda, ki teče iz studenca, sta dober izgovor, da se pogovor prične. Najprej nas gledajo z nevernimi očmi; kar ne morejo sprva verjeti, da smo prišli obiskat iz Ljubljane prav nje. Čudovito se razumemo, le redke besede in vprašanja je treba ponavljati. Počasi se nam jasnijo pojmi, o vasi vemo vedno več. Premalo je dela. Treba ga je iskati v tujini. Enkrat na leto se ti ljudje vračajo domov. Stari uživajo doma pokojnine, otroci pa hodijo v šolo. V vasi imajo lepo šolo, v vasi je tudi lepa cerkev. Toda v šoli se učijo le italijanščine in v cerkvi mašuje Italijan.

Šele sedaj se spomnimo, da smo prinesli knjige s knjig in da jih držimo v rokah. So to seboj, ki so pri nas namenjene šolarjem, tu v Cepletišču pa ob njih uživajo odrasli. Skozi pisane platnice se prebijejo do črk, besed in obraz jim zasije, ko razumejo. Otroci gledajo le slike, naše pisanje jim je mnogo bolj tuje kot njihovim staršem.

Pričnemo peti. Po drugi pesmi se začno med hišami premikati sence; počasi prihajajo na dan sključene, ob palice optre, v črtno oblečene starke. Ob znanih pesmih se vse srečne nasmihaajo. Peli smo kot za stavo; pesmi, ki so ugajale, ponavljamo. Zejo, ki je nastala ob bolj glasnih, mirimo z domačim vinom. Dvakrat se utrmeta postavi dveh uniformiranih mož in se spet oddaljita. Končno se je treba posloviti. A ne odhajamo sami. Do avtobusa nas spremlja skupina ljudi. Ko se spustimo v dolino, še mahajo za nami s knjigami, ki smo jih poklonili.

V avtobusu se nam jeziki razvežejo. Premišljujemo, kdo je kriv, da je šola le italijanska, pridige le italijanske. Veselimo se lepega sprejema, ki so ga bile deležne naše knjige. Na koncu pa ostane nekaj grenkega, ostane občutek sokrivde z nekom nad nekimi dejanjem, ki ga nihče ne upa imenovati. Preden zavijemo na glavno cesto, se še enkrat ozremo na kažipot. Tu se zasmejemo nad prizadevanjem oblasti, da bi imena slovenskih vasi, ki so zapisana na tabli, zvenela italijansko. Iz vsake potujčene črke jih štrli deset slovenskih. Tu je bilo potujčevanje zaman.

Rusija si je snela svojo masko

(Nadaljevanje s 1. strani)

brez uspeha. Čudovita enotnost češkoslovaškega ljudstva je njihove načrte postavila popolnoma na glavo.

Tudi iz inozemstva so prihajale za Sovjete porazne novice. Vse demokratične sile, vse zakonite vlade razen nekaj izjem (Castro, Sev. Vietnam), vse socialistične in večina komunističnih strank so njihovo akcijo s ostrimi besedami obsodile. Sportniki so sprožili gibanje, da ne bodo sodelovali na olimpijskih igrah v Mehiki s predstavniki petih držav napadalcev. Politiki so odpovedali srečanja s predstavniki omenjenih držav. Sindikalne organizacije so začele bojkotirati ladje in letala vdornih sil.

Najbolj nekaj čudovitega pa je bila strnjnost češkoslovaškega naroda, da odkloni zavojevanje. Prve dni je mladina skušala seznaniti okupatorske vojake z resnico. Ker pa prepričevanje ni dalo zelenega rezultata, je ljudstvo prešlo na drugo taktiko: začelo je ignorirati tuje čete. Vsa vojska vozila so bila naenkrat polna kljukastih križev, kot da bi hoteli Čehi in Slovaki reči: »Nič niste boljši od Hitlerja!« Da bi prepričali aretacije rodoljubov, so ljudje čez noč sneli po vsej

Predsednik vlade Leone v Trstu

Ministrski predsednik Giovanni Leone se je na povratku s privatnega potovanja v ladjo »Andrea Martegna« po Jadranskem morju, med katerim je obiskal tudi več krajev ob jugoslovanski obali kot Sibenik, Split in Reko, ustavil tudi v Trstu. Še isti večer 19. avgusta je v svoji ladijski kabini sprejel predstavnike krajevnih oblasti, med katerimi so bili prefekt Cappellini, župan Spaccini, predsednik občinskega sveta Ribezzi, predsednik občinskega odbora Berzanti in drugi.

Omenjeni predstavniki tržaškega mesta in dežele Furlanije-Juljske Benečije se v ljudnostno srečanje z ministrskim predsednikom izrabili za to, da so mu predložili še nerešena vprašanja kot so: gradnja protosinhrotrona, zgraditev novih avtocest, krožna železniška proga in dokončanje sedmega pomola, za katerega potrebujejo še najmanj 400 milijonov lir.

Predstavnikom tiska je predsednik Leone dejal, da so ga jugoslovanske oblasti v vseh krajih prisrčno sprejele. Naslednji dan se je Leone odpeljal z avtomobilom v Postojno in si ogledal tamkajšnjo jamo. Nato je nadaljeval potovanje z ladjo Trsta proti Benetkam.

S TRŽAŠKEGA

Študijski tečaj o prevozih

Prejšnji teden se je na tržaški univerzi pričel 9. mednarodni študijski tečaj o organizaciji prevozov v Evropski gospodarski skupnosti, ki se že od leta 1960 prireja v našem mestu. Letoanje srečanje strokovnjakov s področja prevozov je zadnji tokrat poseben pomen iz dveh razlogov. Prvič zaradi tega, ker so s prvim julijem 1968 odpadle carinske pregraje v kroženju blaga po državah Evropske gospodarske skupnosti. Drugič je zasedanje pomembno, ker na njem obravnavajo prvič tudi prevoz blaga s kontejnerji, pri čemer je zainteresiran tudi Trst.

Na tečaju o prevozih je govoril tudi univerzitetni profesor za gradbene fakultete na ljubljanski univerzi Bogo Znidaršič, sicer o novih kriterijih pri gradnji cest v Jugoslaviji.

Obmejni promet za veliki šmarček

V petih dneh, in sicer od 14. do 18. avgusta je na petih mednarodnih obmejnih blokih na Tržaškem (Fernetiči, Pesce Skofije, St. Jernej in železniški blok Opčinah) v obeh smereh prešlo med 1.384.370 potnikov. V primerjavi z enakim obdobjem lani je promet bil višji samo okrog 20.000 prehodov, to pa zaradi slabega vremena, ki je vladalo ravno tistimi dnevi.

Največji promet so zaznamovali na obmejnem bloku Skofije, kjer je v dneh 17. in 18. avgusta prekoračilo mejo v obeh smereh skupno 225.000 oseb.

Akcija za varnost prometa, ki jo vsako leto prireja ministristvo za prevoze, je zadovoljivo uspela. Kljub povečanemu prometu je bilo manj nesreč in manj ranjenih. Po podatkih prometnih oblasti je med 9. do 19. avgusta prišlo na Tržaškem 140 prometnih nesreč z enim samim smrtnim primerom, 37 oseb pa je bilo ranjeno. Edini smrtni primer je bil mladenič Slavko Sancin iz Boljunca, ki je brez vsake krivde izgubil življenje.

Koncert češkega zbora iz Prage na goriškem gradu

Brez dvoma že dolgo goriški grad ni sprejel med svoje obzidje tako navdušenega in številnega ter izbranega občinstva kot je to bilo ob priliki koncerta »Kühniv Smišeny Sbor« iz Prage prejšnji tork. Češke pevce so goriški poslušalci sprejeli z izredno simpatijo in prijateljskimi občutki. Predvsem so ti odlični pevci že znani Goričanom po lanskich nastopih na tekmovanju »Seghizzi«, kjer so odnesli dve prvi nagradi. Sedaj se vračajo iz Arezza kot absolutni zmagovalci tamkajšnjega polifonskega tekmovanja. Sedanjji politični položaj in tragični dogodki na Češkoslovaškem pa so povzročili, da smo bili vsi s sreem češkim pevcom še mnogo bliže.

Češkim pevcom, ki so na povratku v domovino, je goriški župan v torek dopoldne skupaj s člani občinskega odbora pripravil ob 10.30 sprejem na županstvu. Zbor šteje 65 članov, 35 pevcev in 30 pevki, ki jih vodi Pavel Kühn. Koncert se je izvršil v okviru programa ustanove za kulturne umetniške prireditve mesta Gorice (ENAC), pevci pa so bili gostje goriške občinske uprave.

Program koncerta je bil silno pester in zahteven. Prvi del je obsegal klasična oz. polifonska dela avtorjev Gesualda de Venosa, Roberta Schumanna, Antonina Dvoraka, Josefa Suka in Jana Novaka. Drugi del koncerta je bil posvečen religiozni glasbi s skladbami Johannaesa Brahmsa, Francisca Poulencja in Františka Vrane. Zbor je mojstrsko vodil dirigent Pavel Kühn. Omenimo naj še, da sta bila skladatelja Novak in Vrana prisotna in sta spremljala nekaj skladb na klavirju. Na koncu so praški pevci izven programa zapeli na čast Gorici lep Miollijev motet »Jubilate Deo«.

Ne vem, kaj naj bi posebej omenil s koncerta praškega zbora. Češki pevci so se predstavili v zasedbi mešanega, moškega in ženskega zbora. V slednji so čudovito odpeli Schumannovo pesem »Die Cappelles«, ki jim je v Arezzu doprinesla zmago v ženskih zborih. Še najspomnim na

Kardinal Beran težko zbolel

Tudi češki kardinal 80-letni nadškof Jožef Beran naj bi bil spremljal sv. očeta na njegovem poletu v Kolumbijo. V juliju je bil kot gost brixenskega škofa Gargittra na počitnicah v mestu Bruneck v Pustriški dolini, v začetku avgusta pa je hotel obiskati nekatere kraje v Zahodni Nemčiji. Spotoma pa je težko zbolel, tako da so ga morali 5. avgusta v Stuttgartu nujno operirati. Zdravniki pravijo, da bo poteklo precej časa, da bo priletni kardinal lahko spet pričel s svojo poklicno dejavnostjo.

Tržaške novice

Odmevi dogodkov na Češkoslovaškem

Kakor drugod po svetu, tako so tudi na Tržaškem mučno odjeknili tragični dogodki na Češkoslovaškem. Vse politične stranke in gibanja več ali manj ostro obsojajo nekulturno postopanje sil varšavskega pakta. Najbolj miho se v neodobravanju izražajo komunisti, ker je pač to zanje težak moralno-političen udarec. Ko je šlo za vojaški udar v Grčiji, so bili zelo hrupni in zahtevali sklicanje izvoljenih upravnih svetov in odposiljali protestne resolucije, sklicali protestna zborovanja in podobno. Za Češkoslovaško vraga tega ne delajo, ampak se omejujejo na načelno neodobravanje sovjetskega posega.

Posebno mučno je usoda Čehov in Slovkov prizadela slovensko prebivalstvo, ki dobro pozna njihovo visoko kulturno raven. Zato še toliko bolj ne more razumeti in obsoja ravnanje Sovjetske zveze, ki hoče na tako brutalen način uničiti najbolj zdrave ustvarjalne sile svoje slovenske zaveznice.

Spored letošnjih študijskih dnevov slovenskih izobražencev v Dragi

V soboto, 31. avgusta:

Ob 17^h: Pozdrav, nato razprava: »Združena Evropa in Slovenija«. Predava dr. Janez Pleterski, višji znanstveni sodelavec za narodnostno vprašanje v Ljubljani. Koreferati: »Kako gleda na Združeno Evropo Slovenec, ki živi zunaj Slovenije«. Govori dr. Ludvik Vrtačič, Freiburg. »Slovenec med Vzhodom in Zahodom«. Govori Feliks J. Bister, Dunaj. »Združena Evropa in narodna manjšina«. Govori dr. L. Tul, Trst. V nedeljo, 1. septembra:

Ob 8^h: Sv. maša, ki jo bo daroval mariborski pomožni škof dr. Vekoslav Grmič. Ob 9.30: Predavanja: »Dialog Cerkve s svetom«. Po kratkem odmoru: »Geneza sodobnega ateizma«. Govori univ. prof. dr. Vekoslav Grmič, mariborski pomožni škof. Nato diskusija.

Ob 15^h: »Izseljenišvo — problem malega naroda«. Govori prof. dr. Vladimir Klemenčič, direktor geografskega inštituta univerze v Ljubljani. Koreferati: »Izseljevanje v zamejstvu: Koroška, Primorska, Kanalska dolina in Beneška Slovenija«. Govore: prof. dr. Valentin Inzko, Celovec; prof. dr. Rado Bednarik, Gorica; Franc Mljajc, Trst. Nato razgovor.

Ob 17^h: »Slovenec med domom in svetom«. (Spominu prof. Jakoba Solarja). Govori prof. dr. Alojz Rebula, Trst. Razgovor. Zaključki.

Dan pred študijskimi dnevi v Dragi, v petek 30. avgusta pa se bodo zbrali delegati zamejskih osrednjih katoliških organizacij na študijskem razgovoru v Finžgarjevem domu na Opčinah. Govorili bodo o povezavi javnega delovanja zamejskih Slovencev na različnih področjih udejstvovanja. Razprava se bo pričela ob 15. uri in je namenjena samo delegatom, ki jih pošljejo osrednje organizacije katoličanov.

Proščenje na Opčinah

Zavetnik openske slovenske župnije je apostol sv. Jernej. Njegov godovni dan je

letos padel na soboto, 24. avgusta, zato smo ga slovesno praznovali naslednji dan. A že v petek zvečer je razigrano pritrkavanje zvonov naznanjalo vsem Opencem veseli dogodek. Prav tako v soboto zvečer in v nedeljo pred slovesno mašo.

Opencev se nas je zbralo veliko število. Cerkveni obred je izredno poživilo izvajanje Maličeve maše. Starodavno Jernejevo pesem pa je pela vsa cerkev. Številni fantje so sodelovali pri običajni procesiji okrog domače cerkve; eden izmed njih je med mašo bral berilo.

Praznovanje je doseglo svoj višek v prireditvi v Finžgarjevem domu. Program je bil dokaj pester. Nagovor dr. Artača je segel vsem prisotnim do srca. Iz njega je dihala topla ljubezen do vsega domačega. Razodel je tudi načrte za prihodnje prosvetno-kulturno delovanje odseka Doma. Prisotni, ki niso mogli vsi v dvorano, so pozorno spremljali ves program in nagrajevali vse nastopajoče z burnim odobravanjem. Cerkveni pevski zbor je še posebej vse navdušil. Tako ubrano petje bo mo moral še in še poslušati na Opčinah.

Vse pohvale so vredni organizatorji tako lepo uspelega Jernejevanja. To je bilo razvidno iz bratskega razpoloženja, ki je sledilo še pozno v noč v gostoljubnih Marijaniških prostorih. Toliko prisrčnega petja in pristne slovenske domačnosti že dolgo ne pomnimo.

Ozadje eksplozije v Rojanu

V zvezi z zagonetno eksplozijo v ul. Bocaccio v Rojanu, o kateri smo že poročali v zadnji številki in pri kateri sta bila ubita dva hrvaška begunca, ki živita v Franciji, so pojasnjene še nekatere podrobnosti in okoliščine. Preiskovalni organi tržaške policije ob sodelovanju Interpola iz Pariza so prišli do naslednjih ugotovitev: tragično umrla begunca Krstalič in Znaor nista osebno prepeljala avtomobila z bombami čez francosko mejo pri Ventimigli, temveč neka druga oseba.

Bombe so bile zelo enostavne, sestavljene iz črnega smodnika. V večjem prostoru ali na prostem ne bi imele tako tragičnega učinka kot v majhnem avtomobilu. Komu so bile bombe namenjene, se oblasti niso izjavile. Domneva se, da jugoslovanskemu konzulatu v Trstu.

Polijske oblasti so tudi zaslišale štiri druge hrvaške begunce, ki so nekaj dni po nesreči prišli v Trst in ki so osebno poznali žrtvi eksplozije. Po zaslišanju so jih izpustili oziroma odpeljali do francoske meje, ker niso proti njim našli nobenih elementov, ki bi opravičevali njihovo aretacijo.

Krstaličovo truplo so začasno pokopali na tržaškem pokopališču, Znaorjevo pa bodo na željo brata in žene prepeljali v Hercegovino, odkoder je doma.

Laik na čelu katoliške univerze

Prvikrat je bil poklican laik na vodstvo katoliškega vseučiliškega zavoda v Pakistanu, Oswin Mascarenhas je bil namreč izvoljen, da vodi Saint Patrick' College v Karačiju. V tem zavodu študira nad 450 dijakov, od teh je sto katoličanov. Katoličani imajo v deželi 8 katoliških vseučiliških zavodov.

26. tabor slovenskih tržaških skavtov

Končno se je motor prižgal in avtobus je zapustil Trst. V njem je donelo veselo petje, toda v odmoru med eno pesmijo in drugo si je vsakdo skušal predstavljati skavtski tabor, ki se je odpiral pred njim. Zbrani so bili skavti vseh tržaških čet in težko so čakali svidenja s koroškimi brati, ki so se tudi udeležili drugega skupnega tabora s Tržačani. Vsega je bilo okoli 70 fantov, ki so taborili od 29. julija do 14. avgusta na lepem travniku, ki je na eni strani obdan z redkim a mogočnim temnim gozdom, na drugi strani pa se odpiral razgled na prijetno vasico Bela peč.

Prvi dnevi na taboru so bili posvečeni izdelavi značilnih skavtskih zgradb. Po travniku je mrgolelo kot na mravljišču, ker se je vsakdo veselo in vneto lotil dela, ki mu je bilo odkazano. Že prvi dan so zrasli šotori v obliki elipse, ki se je odpirala pri vhodnih vratih. Jambor je bil nekaj veličastnega. Načrt zanj je bil izbran na posebnem tekmovanju. Sestavljen je bil iz treh drogov, ki so stali na privzdignjenem lesenem stojalu. Nanj so se zjutraj povzpeli trije skavti, da so dvignili tri zastave; isto se je ponovilo zvečer pri snemanju zastav. Vse skupaj je bilo visoko 13 metrov in je že od daleč pozdravljalo številne obiskovalce. Tudi oltar, okrašen s pletenimi vrvmi, ni zaočal s svojo lepoto. Kuhinja je stala na drugem koncu in je bila tako urejena, da je dobro opravljala svojo nalogo.

Po postavitvi tabora so se začeli izlet. Najprej krajši sprehodi v okolico, pozneje izleti na Sv. Višarje, Picco di Mezzodi (preko 2000 m), Rabeljsko jezero... Vmes pa zanimive igre in tekme.

Tedaj je tudi popolnoma zavladal skavtski dnevni red. Najprej zgodnje vstajanje, zbor in telovadne vaje, takoj nato umiva-

nje z mrzlo vodo, ki je zbudila tudi najtrdozratnejše zaspance. Po umivanju slovesno dviganje zastave in sv. maša s kratko, a globoko duhovno mislijo, z lepim petjem, sodelovanjem pri branju spevov in številnim obhajilom. Po maši je bil zajtrk, pregled šotorov za točke in takoj nato program do kosila. Kosilo in sploh vse delo v kuhinji so opravljali stalni kuharji in dežurni, to je, vsak dan je pomagal v kuhinji po en vod. Po kosilu je bilo malo počitka, nato učenje in zopet program. Zvečer pa nas je družil taborni ogenj, ki po skavtski navadi zaključuje dan. Na sporedu so bile pesmi, šaljivi prizori, duhovna misel in kratek pregled celodnevne dela.

V taboru smo se precej vadili v signalizaciji in topografiji. Naredili smo izlet na Belopeška jezera in oddajali v Morsovi abecedi z enega brega na drugega s tremi postajami. Nato smo naredili krajše izlete z vajami v topografiji.

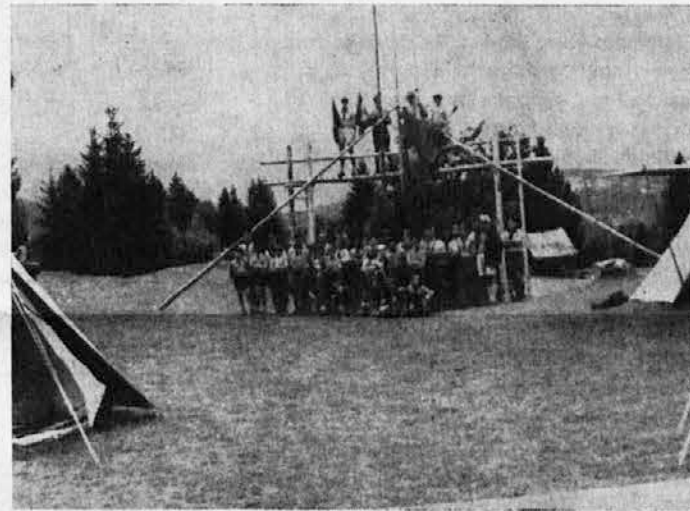
Zadnje dni so bili na vrsti hiki ali dvodnevni izleti manjših skupin. Ena skupina je šla po dolini Zajzere, druga pa na Mangart. Že prej pa je naredila majh-

Širite „Katoliški glas“

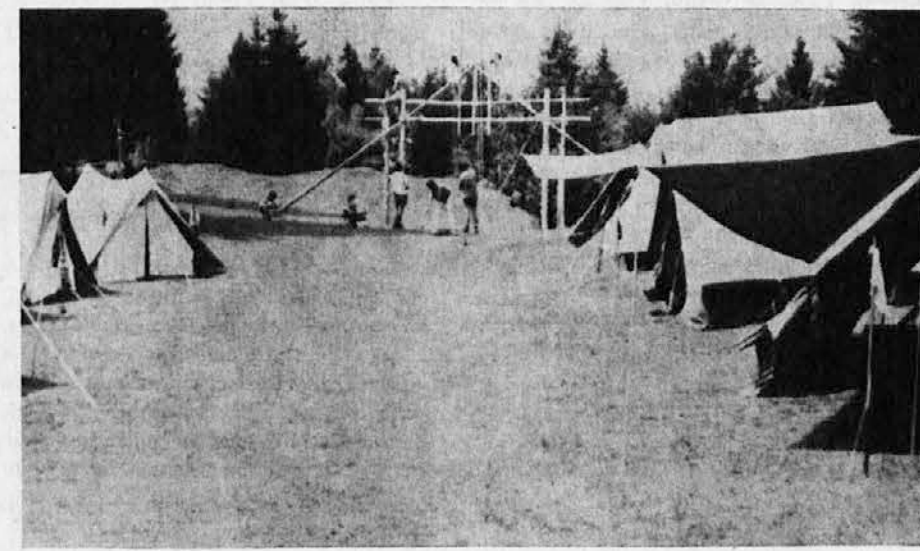
na skupina enodnevni izlet na Triglav. Čeprav je na vrhu deževalo in so oblaki ovirali razgled, so se vsi vrnili navdušeni.

A približal se je dan odhoda. Na žalost vseh udeležencev smo morali podreti jambor, kuhinjo, oltar... a s sklepom, da bo mo na prihodnjih taborih postavili še lepše zgradbe in se še bolje pripravili. Zadolena je še pretresljiva pesem slovesa in smo se razšli.

Krotki Jastreb — M. J.

Udeleženci
26. tabora
slovenskih
tržaških
skavtov
v Beli peč

Letošnje taborišče tržaških skavtov nad vasico Bela peč v Kanalski dolini

Kolonija Slokad v Dragi

Druga izmena se je zaključila 30. avgusta. Dečki — 83 jih je bilo — so se zdravi in veseli vrnili domov. V nedeljo 25. avgusta so se dečki prav dobro odrezali na zaključni prireditvi, ki je že v tradiciji v naši koloniji. Starši, ki so v velikem številu prihiteli na praznik svojih otrok, so bili vidno zadovoljni, da so znali otroci in njih vodstvo pripraviti v tako kratkem času tako prijetno zabavo.

Slovensko karitativno društvo se toplo zahvaljuje vsemu osebju, nadzornemu in delovnemu, zlasti g. ravnatelju Tonetu Kostnapflu za vso skrb, ki so jo položili v tako težkem in odgovornem delu!

Bazovica

Že od leta 1949 imamo vsako leto dne 8. septembra Marijino procesijo. Ker bo letos 8. septembra Marijina procesija na Opčinah, bo maša procesija na predan praznika v soboto 7. septembra ob 20.30.

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Spored od 1. do 7. septembra 1968

Nedelja: Prvi program: 8.45 Svetovno kolesarsko prvenstvo v Imoli (nadaljevanje ob 13.00 in 15.00). 11.00 Sv. maša. 21.00 Resnične avanture: švedski pastir. — Drugi program: 21.15 Filmski igralec Dean Martin. 22.15 Izzivanje k nepriljubljenosti.

Ponedeljek: Prvi: Rdeči pesek, film. 22.35 Dokumentarij. — Drugi: 22.45 Simfonični koncert, predvajan na Foro Italico v Rimu.

Torek: Prvi: 21.00 Male lisice. — Drugi: 21.15 Zbogom mama, quiz oddaja.

Sreda: Prvi: 21.00 Zgodovina Indije. — Drugi: 21.15 Skrivnost treh vbojstev, film.

Četrtek: Prvi: 21.00 Dolžnost je dolžnost. — Drugi: 21.15 Znati se postarati.

Petek: Prvi: 21.00 Afrika: rojstvo neke celine. 22.00 Igre brez meja (evrovizija). — Drugi: 21.15 Tartarin na Alpah. 22.25 Modri svinčnik.

Sobota: Prvi: 21.00 Pridem tudi jaz. — Drugi: 21.15 Psiha, moja ljubezen. 22.30 Midway.

SLOVENSKA TELEVIZIJA

Spored od 1. do 7. septembra 1968

Nedelja: 9.30 Dobro nedeljo voščimo z Veselimi planšarji in Beneškimi fanti. 10.45 Lev, kralj živali - serija Disneyev svet. 19.10 Sence nad Notre Dame - ser. film.

Ponedeljek: 19.40 Plošča za poletje. 20.35 Karel Capek: Rur - tv drama. 21.35 Koncert dunajskih filharmonikov.

Torek: 18.30 Risanke. 18.50 Filmska burleska. 19.05 Jesenske spremembe - iz češkoslovaške serije »Leto koraka skozi čas«. 20.40 Spopad med dvema spoloma - angleška filmska komedija.

Sreda: 18.40 Kljukčeve dogodivščine. 21.35 Ženski krik - zgodba iz serije Perry Mason.

Četrtek: 17.30 Boj za Geronima - iz serije Buffalo Bill. 18.00 Po Sloveniji. 18.20 Moški zbor Slava Klavora iz Maribora. 20.50 Pickwickovci - nadaljevanje dramatičnega romana. 21.50 Plesni orkester RTV Ljubljana - oddaja iz Jazz festivala v Ljubljani.

Petek: 18.30 Tiktak: Zaba v črnilniku. 18.45 Beethoven, Schubert - oddaja iz cikla Zapojte z nami. 19.05 Vikingi - švedski film. 19.35 Češkoslovaški folklorni ansambel Urpin. 20.30 Mlin na Padu - ital. celovečerni film.

Sobota: 18.30 Disneyev svet. 19.20 S kamer po svetu. 21.35 Karavana zapravljivčkov. 22.20 Osvajalci - serijski film.

Romanje slovenskih vernikov z Goriške na Barbano bo 15. sept. Udeležimo se ga polnoštevilno!

3 Spomini na težke čase

Taboriščno vodstvo nam je dalo na razpolago dve baraki: v eno so zgnatli vse moške, ki so bili stari nad 16 let, v drugo pa ženske z otroki. Komaj smo se nekoliko umestili, sta se že pokazala v ženski baraki dva zdravnika: eden ruski in drugi srbski, pred vrata pa se je postavil vojak s puško in nasajenim bajonetom. Naše matere so otrpnile od bolečine, ko so jim začeli jemati otroke drugega za drugim. Že pred našim prihodom je prišlo namreč sporočilo v taborišče, da smo vsi okuženi in bolni, otroci še posebej. Tako se je zdelo, da so se ponovili trenutki iz Betlehema, kjer so Herodovi vojaki trgali materam otroke iz naročja in jih pobijali pred njihovimi očmi. Nekatere matere so se uprle, da bi se ločile od otroka, a že je bil zraven vojak z nasajenim bajonetom ter ji ga s silo vzel. Spet druge so se od bolečine onesvestile ali spustile v silen jok. Ko je vse minilo, so

nas spet spustili iz omenjenih barak. Taborišče je bilo že polno Istranov. Med nje so nas porazdelili in nato prepustili naši žalostni usodi. V taborišču pa je nevidna vstopila smrt s koso. Čakalo jo je obilno delo.

SMRTNA ŽETEV

Tiste dni je nastalo med nami moreče vzdušje žalosti, upornosti in obupa. Vzeti materam nasilno otroke in jim ne dovoliti, da jih vidijo, tako ravnanje taboriščnih oblasti je bilo vse prej kot človeško. Bile so matere, ki so prišle tudi ob tri otroke. Načelo je bilo: oddvojiti ob družine vsakogar, ki nima še trinajst let. Ukaz ni poznal ne izjeme in ne usmiljenja. Praktično zato ni bilo družine med nami, ki bi ne bila prizadeta.

Tudi nam so vzeli mojo štiriletno sestrico. Lastna mati je potem ni smela obiskovati v bolnišnični karanteni. Le materam, ki so svoje otroke še dojele, so dajali dovoljenje, da so trikrat na dan lahko nahranile svoje malčke. To je bilo znano

tudi meni, pa sem izkoristila trenutek, ko je šla ena naših vaščank k svojemu otroku in se utihotapila v barako, kjer je bil sinček te žene, poleg njega pa še moja sestrica.

Bolniška soba je bila zelo velika, pa kljub temu dosti premajhna za 40 otrok, ki so bili v njej, saj so na posteljah ležali po dva in dva. Nekaj pretresljivega je bilo poslušati ta nedolžna bitja, ki so jokala vsevprek in klicala: »Mamica, kje si? Pridi pome in vzemi me s seboj!« Uboge matere! Nemočne so stale ob žični ogradi, ki je obdajala bolniško barako, jokale tudi one in klicale svoje otroke po imenu.

Ko sem bila že v baraki, mi je vaščanka pokazala kraj, kjer je ležala sestrica. Bila je vsa spremenjena. Ko me zagleda, se mi vrže okrog vratu, bridko zajoka in mi reče: »Odnese me k mami, tu je strašno! Vsak dan me ubadajo z dolgimi šivanjami.« Toda le nekaj minut sem mogla ostati pri njej. Prišla je bolniška strelnica in se silno razhudila nad menoj. Pograbila je sestrico, ki se me je oklepala

okrog vratu in jo z vso nevoljo tresčila na posteljo, tako da je z glavico udarila ob njen železni rob, mene pa nagnala iz sobe. Tedaj sem svojo sestrico videla zadnjič pri življenju. Čez dva dni je že bila mrtič.

Tisti dan je šla naša vaščanka kot vsako jutro podojiti svojega sinčka. Ko se vrne, jo moja mama vpraša: »In naši Emici, kako ji gre?« Žena je odgovorila s tihim glasom: »Dobro, kajti nehala je trpeti.« Moja mama je strahovito vzkliknila, potem pa se onesvestila. Ko je zopet prišla k sebi, mi je rekla: »Poskusimo priti do nje!« Tavalj smo od urada do urada, a vse je bilo zaman. Končno sva zvedeli, da so jo že zarana pokopali.

Pokopališče je bilo samo za begunce in se je nahajalo precej daleč od našega taborišča blizu vasi Rabenstein. Delavci so neprestano kopali nove jame, ki so bile tako globoke, da so lahko vanje stavili tri rakve eno vrh druge. Otroke, ki so umrli ponoči, so že zgodaj zjutraj ob zori nalozili na vozove kakor klatfatre drv. Položili so jih brez vsake obleke v krste, zbite iz

nekaj desk, in jih nato odpeljali na pokopališče, ne da bi jih spremljal kak duhovnik; pokopali so jih kakor steklo živino, brez molitve, blagoslova in rož.

Čez čas smo dobili dovoljenje, da te male mrtvece obiščemo v njihovem zadnjem domovanju. Sli smo od napisa do napisa, dokler nismo našli svojega. Napisa je bil, a prostor, kjer naj bi naša Emica ležala, ni bil gotov. V tistih strašnih dneh so pomrli skoro vsi otroci; le redke je bil do dvajstih let, ki je taborišče prešle. Enako se je godilo stariim ljudem; tudi oni so našli grob v tuji zemlji.

UPOR V TABORISČU

Razmere v taborišču so bile res obupne. Hrana je bila izredno slaba in brez kalorij. Dobivali smo nezabeljen močnik, po eno kuhano repo na osebo, neke vrste lečo, smrdljivo kozje meso pa črn kruh, v katerem je bila zmleta slama. Kadar smo ga drobili v kavo, je plavala po vrhu tudi slama.

(Prihodnjič naprej)

P. Fidelis se je preselil v Švico

V nedeljo, 18. avgusta je zapustil naše mesto pater Fidelis Kramer, ki je polnih 23 let zvesto in požrtvovalno deloval med goriškimi Slovenci in bil vedno vsem na razpolago zlasti v spovednici v kapucinski cerkvi.

Odsel je na novo delovno polje v Švico, kjer je zaposlen nad sto slovenskih deklet iz vseh krajev Slovenije in so bile doslej brez prave duhovne oskrbe. Za dobrega patrona Fidelisa odločitev ni bila lahka. Posvetoval se je z marsikom in po lastnem preudarku prišel do odločitve, da je za sedaj potreba nujnejša kot pa tu v Gorici. Zato je odsel kot dobri pastir, ki so mu pri srcu vse ovce božje črede.

Italijanski patri kapucini so se lepo poslovali od njega in se mu zahvalili za dragoceno pomoč v dolgih letih njegovega delovanja v njihovi cerkvi. Goriški nadškof, ki je vzel na znanje njegove odhod in prošnjo, naj bi se poskrbelo za naslednika, je obljubil, da bo vse naredil, kar je v njegovi moči, da dobi kapucinska cerkev v Gorici spet slovenskega patrona-kapucina, ki bo na razpolago našim slovenskim vernikom zlasti za spoved.

Pater Fidelis se je za sedaj nastanil v Zürichu. Obljubil je, da bo poslal svoj končni naslov in se tudi pisмено javil. Goriški verniki, ki smo bili deležni njegove plemenite skrbi in tolažljive besede, se mu iskreno zahvalujemo za vse milosti, ki nam jih je posredoval, zlasti pri sv. spovedi. Ohranili ga bomo v trajnem spominu in se ga spominjali v molitvi, da bi tudi na novem mestu bilo njegovo delo plodno in bogato blagoslovljeno.

Z. P.

Odjek češkoslovaških dogodkov v goriškem občinskem svetu

V ponedeljek, 26. avgusta zvečer se je sestel goriški občinski svet, da zavzame stališče k češkoslovaškim dogodkom. Predložene so bile štiri resolucije: resolucija levega centra, komunistična, liberalna in misovska. Največ glasov je sprejela resolucija levega centra, ki so jo podprli krščanski demokrati, združeni socialisti ter Slovenska demokratska zveza. Misovsko-fašistično resolucijo so odklonili vsi ostali odborniki, ker nihče ne verjame, da so potrebni posebni ukrepi vojaškega značaja, da se zagotovi varnost ob italijansko-jugoslovanjski meji.

Sprejeta resolucija levega centra obsoja sovjetske voditelje zavoljo vdora na češkoslovaško ozemlje in kršenja mednarodnega prava o neodvisnosti držav, obenem pa izraža upanje, da bo zaradi vsesplošnega ogorčenja vlada Sovjetske zveze vrnila češkoslovaški državi pravico do svobodne izbire svojega notranjega reda.

Demetriju Ceju prvi v Steverjanu

Kar 132 slikarjev se je zadnje nedelje, 25. avgusta udeležilo slikarskega tekmovanja »ex tempore« v Steverjanu. Od njih je bilo trinajst Slovencev s tostran in onstran meje. Ko je ob 17. uri potekel rok za oddajo del, je bilo na zidu starodavnega Formentinijevega gradu obešenih blizu 200 slik, nekatere prav dovršene. Na voljo je bilo sedem nagrad v obliki odkupa nagrajenega dela. Razsodišče treh članov je prvo nagrado prisodilo našemu rojaku Demetriju Ceju, katerega slika bo odkupila za 80.000 lir deželna uprava Furlanije-Juljske Benečije. Od Slovencev je prejel nagrado za svoje delo tudi Miloš Volarič iz Kobarida.

Števerjan

Romanje. V nedeljo in ponedeljek, 18. in 19. avgusta je prosvetno društvo »Nadškof Fr. B. Sedej« iz Steverjana organiziralo romanje na Sv. Višarje in izlet v Avstrijo. Udeležilo se ga je lepo število mladih in starih Steverjanec. Čeprav smo v nedeljo bili priča skoro »božičnemu večeru«, saj je zametlo snega na Višarjah za dobro ped, so bili vsi udeleženci zelo zadovoljni, posebno še ker je v ponedeljek prišlo toplo sonce in se je nebo pokazalo v sinji barvi.

Gostovanje Bohinjcev. V smislu prijateljskih odnosov naših društev z družtvi iz domovine bodo v soboto, 7. septembra na povabilo našega prosvetnega društva gostovali v Katoliškem domu v Gorici ob 21. uri igralci iz Česnjoce v Bohinju z

Mulirjevo igro »Vsi moji sinovi«. Ker bo to tudi nekak uvod v novo prosvetno sezono, vabimo vse, da se predstave udeležijo.

Loterija. Da bi lahko tudi gmotno pomagali pri delovanju prosvetnega društva in Doma, je naše prosvetno društvo organiziralo loterijo, ki je po nagradah izredno bogata. Saj se lahko dobi televizor, pralni stroj, štedilnik na plin, hladilnik in veliko drugih koristnih predmetov. Vabimo zato, da si takoj nabavite srečke, ki jih dobite po raznih lokalih v Gorici in po vasch.

Cesta Sovodnje-Peč asfaltirana

S pomočjo obilnega deželnega prispevka so te dni asfaltirali cesto Sovodnje-Peč v sovodenjski občini. Gre za cesto, ki veže trg v Sovodnjah s pokopališčem in s hišami ob stari rimski cesti, »stradalta« imenovani. Ostal pa je še neasfaltiran odsek sto metrov med »stradalta« in Pečjo. Ta bo prišel na vrsto čim bo dežela odobrila načrt za ta odsek. Takoj nato bo pokrajinska uprava dala delo na dražbo. Upanje je, da bo tako vsa cesta dokončana še letos.

Skupni obisk na grob pokojnega duhovnika Vidmarja

V teh dneh postavljajo kamnit spomenik na preranem grobu našega skupnega prijatelja, openskega kaplana g. Jožeta Vidmarja. V spomenik, ki je dar openske župnije, je vdolan lep kip lurske Matere božje. Pod kipom je zapisano: Po Mariji k Jezusu.

Vabimo vse tržaške in goriške znance in prijatelje pokojnega duhovnika, pridite z nami na skupni obisk na Otlico v nedeljo 15. septembra popoldne. Takoj ob prihodu bomo videli krasne barvne diapozitive s pogreba, ob treh bo kratka pobožnost v cerkvi brez maše in nato skupni obisk na pokopališču, kjer bo sodeloval tudi openski cerkveni zbor. Takoj po obisku se odpeljemo k Vidmarjevemu na zavrhovsko domačijo; ob povratku bo daljši odmor v Ajdovščini.

Potujemo z avtobusi in sicer za vse odhod iz mesta Trsta s trga Coroneo-Ulpiani ob 12.30. Zaradi kratkega časa vpisovanje samo v knjigarni Fortunato (ul. Paganini 2) in sicer le do ponedeljka 9. septembra. Cena za vožnjo 1.300 lir. Ko se vpišete, dobiš takoj listič s številko sedeža. Posameznik lahko prijavi več oseb. Vsak potnik naj ima potni list ali prepustnico. Obisk na grob se vrši ob vsakem vremenu in sicer direktno čez Sežano, Ajdovščino, Col na Otlico.

Openska župnija (ki ima 15. septembra obenem romanje na Sveto goro) pričakuje, da se bo obiska udeležilo ne samo veliko faranov, ampak tudi mnogo zastopnikov iz drugih vasi in meščanov iz Trsta in Gorice (Goričani se vpišejo pri g. Kleindienstnu).

Neprimerne izjave

Ko se je Tito mudil v Pragi, je doživel tudi tiskovno konferenco, katere značilnost je bila ta, da so ga časnikarji spraševali take stvari, ki so mu bile vse prej kot ljube. Nekaj časnikar je npr. vrtal vanj, naj pove kakšno je trenutno stanje v diplomatskih odnosih Jugoslavije z Vatikanom. Odgovor je presenetil vse prisotne, saj je iz njega vel bolj duh zagriženega brezbožnega partijca kot pa preudarnega diplomata.

»Vsi veste — je dejal Tito — da sem bil zaradi Stepinca izobčen iz Cerkve, kar pa papeža ne moti, da ne bi z mano vzdrževal diplomatskih stikov.« Po njegovem je bil »papež Janez XXIII. zelo napreden, toda sedanji papež žal ne nadaljuje te tradicije.«

Tito je že prekoračil 76 let in po naravnih zakonih ne more več pričakovati, da bi ga smrt nekega dneva ne obiskala. Ker ve, zakaj je bil izobčen, mora tudi vedeti, da ta cerkvena kazen pomeni zadolženje pred Bogom. Vsekakor pa bi bilo bolj primerno, da namesto da sarkastično govori o sv. očetu, rajše pomisli, kaj mu lahko prinese bližnja bodočnost. Po sovjetskemu napadu na Češkoslovaško je vs. mogoče: tudi Jugoslavija lahko pride na vrsto.

OBVESTILA

Duhovna obnova za Marijine družbenice v Gorici. V nedeljo 8. septembra bo pri uršulinkah duhovna obnova za Marijine družbenice. Vabljeni so pa tudi in zlasti vse ostale matere, da se duhovne obnove udeležijo. Obnova se začne ob 9^h zjutraj in se zaključi ob 6^h zvečer s sv. mašo.

Shod III. reda bo četrto nedeljo dne 22. septembra ob 3^h popoldne pri Sv. Ivanu in ne tretjo nedeljo, in to zaradi romanja goriških Slovencev na Barbano.

Nabirka za katoliške zavode bo kot običajno na kvaterno nedeljo dne 22. septembra. Prosimo za velikodušno prispevanje!

Dne 2. septembra se začnejo na nižji srednji šoli v ulici Randaccio v Gorici popravni izpiti čez I. in II. razred ter nižji tečajni izpit in sicer s pisмено nalogo iz italijanščine. Za ostale predmete je razpored razviden na razglasni deski v šoli.

Romanje na Sv. goro in obisk groba pok. g. Jožeta Vidmarja bo v nedeljo 15. septembra z Opčin. Javilo se je že nad 150 ljudi. Odhod ob 5.45.

Ravnateljstvo državnega znanstvenega liceja s slovenskim učnim jezikom v Trstu sporoča, da se bodo pričeli zrelostni izpiti v jesenskem izpitnem roku šolskega leta 1967/1968 dne 14. septembra 1968 ob 8.30 s pisnimim izpitom iz italijanščine. Isto ravnateljstvo sporoča, da se bodo pričeli vsi popravni izpiti — sprejemni za klasični licej, vstopni in razredni — v jesenskem izpitnem roku šolskega leta 1967/1968 dne 2. septembra 1968 ob 8.30 s pisnimim izpitom iz slovenščine.

Sportno združenje »Gaja« iz Padrič bo odprlo prve dni septembra novo odbojgarsko in košarkarsko ter dve balinarski igrišči. Ta dogodek namerava slovesno praznovati z organiziranjem »Sportnega tedna Gaje«. Na sporedu bodo mednarodna odbojgarska in košarkarska tekmovanja, balinjanje, rusko kegljanje ter mednarodni nočni tek na razdalji 2.000 m za pokal Gaje.

Časopis »Il Piccolo« je med izžrebane številke loterije v Doberdobo (4. avgusta) prinesel brzokone napako. Pravilna številka je 1691 in ne 1961. Seznam izžrebanih šte-

BAZOVIŠKE ŽRTVE - 6. SEPTEMBER

Bazoviška župnija daruje vsako leto sveto mašo za bazoviške žrtve na obletnico ustrelitve. Sveta maša bo ob 20.30 v petek dne 6. septembra. Župnija vabi k lepi udeležbi!

vilk se mora namreč nujno ujemati z resnično izžrebanimi številkami 4. avgusta zvečer. Seznam teh števil hrani Intendenza di Finanza v Gorici in župni urad v Doberdobo ter je bil točno javljen v Katoliškem glaslu.

Romanje na Barbano

Romanje goriških Slovencev na Barbano bo, kot smo že kratko poročali, v nedeljo 15. septembra. Vršilo se bo popoldne (to-rej ne ves dan kot prejšnja leta). Pričetek ob 17. uri s skupno sv. mašo, med katero bo pridiga in ljudsko petje. Prilika za sv. spoved. Prinesite s seboj knjižico »Naša daritev«, da bomo skupno molili mašne speve. Dušni pastirji zelo želijo, da bi bila udeležba mogočna, saj daje nedeljsko popoldne vsem možnost, da se romanja udeležijo.

DAROVI:

Za Marijin dom v ul. Risorta 3, Trst: V spomin pokojnega očeta Bone Majda 20.000 lir, N. N. 1.000 lir, R. L. 50.000 dinarjev, F. B. 20.000 lir, N. N. 10.000 lir, J. S. 10.000 lir, N. N. 20.000 lir, družina Mužina 20.000 lir, N. N. 50.000 lir, dr. Stanislav Pavlica 15.000 lir, več dobrotnikov 95.000 lir, V. P. 75.000 lir, N. N. 2.000 lir, N. N. 1.000, Suligoj Doroteja 10.000 lir, N. N. iz Sv. Križa 5.000 lir, od prodanih reči 19.000, Lazar Roza 10.000 lir, N. N. 2.000 lir, N. N. 1.000 lir, I. Mozetič 37.000 lir, N. N. 5.000 lir.

Za Finžgarjev dom na Opčinah: družina Kuret 1.500 lir; openska hranilnica in posojilnica ob smrti člana dr. Edvarda Križniča 10.000 lir.

Za števerjansko cerkev: V spomin pok. Ane Komjanc, družina Terpin Franc lir 10.000.

Za kruh sv. Antona v korist potrebnih Slovencev v Gorici: N. N. 2.000 lir.

Vsem plemenitim dobrotnikom Bog povrni, pokojnim pa daj večni pokoj!

20. Marijanski shod na Opčinah

v nedeljo, 8. septembra 1968

Vse drage rojake prisrčno vabimo na vsakoletni Marijanski shod na Opčine. Začetek ob 15.30. Ob 16. uri bo šla iz cerkve procesija. Vodil jo bo tržaški g. nadškof. Sv. mašo na prostem bo daroval škofov vikar, govoril pa bo p. Edi Böhm, znani misijonar in pridigar.

Pridite v velikem številu! Še druge povabite!

SLOVENSKI DUHOVNIKI

LOV IN KMETIJSTVO

Pogosto slišimo pritožbe kmetovalcev, da se je v zadnjih letih število divjačine tako povečalo, da povzroča občutno škodo v vinogradih, cvetličnih nasadih itd. Največ škode delajo srne, ki objedajo mlade poganjke na trtah in vrtinah ter kosi in fazani, ki v jeseni uničujejo sladke grozdne jagode. Kmetje so proti njim brez moči. Nihče jih ne sme ujeti ali ustreliti. Za takšno dejanje bi vsakdo tvegala kazen.

Lov na divjačino ureja lovski zakon št. 1016 iz leta 1939 in dopolnilni zakon št. 799 iz leta 1967. Nedavno in sicer 17. junija 1968 je pa izšel ministrski odlok, ki prinaša pravilnik za izvajanje nadzorovanega lova. Iz tega pravilnika je razvidno, da v vsaki pokrajini lahko pokrajinski lovski odbor uvede nadzorovani lov; to pomeni, da odbor sme proglasiti vse ozemlje pokrajine ali samo posamezne predele za lovsko področje kakor so pač močni razlogi za zaščito in razpold divjačine. Za lov divjačine ali ptičev je potrebno lovsko dovoljenje in lovec mora spoštovati določila pokrajinskega odbora. V izkaznici, ki jo lovec prejme, je točno določeno število in vrsta zaščitene divjačine, ki jo sme dotični vsak dan lova odstreliti. Tu so označene tudi meje lovišč in področja prepovedanega lova. Vsak lovec mora takoj po odstrelitvi vpisati v svojo izkaznico število podrtih divjačin. Vsak četrtek je za divjačino dan počitka. Zato je lov ob četrtekih strogo prepovedan. Če je četrtek praznični dan, je prepoved lova preložena na prihodnji dan.

Clen 8 omenjenega odloka daje pokrajinskemu lovskemu odboru točne naloge za nadzorovani lov. Odbor mora določiti število in vrsto zaščitene divjačine, ki jo lahko vsak lovec ustrelji vsak dan lova; določiti mora območje prepovedanega lova kamor se divjačina lahko zateče; določiti mora potrebno število čuvajev za nadziranje lovišč in odrediti vrste kazni za kršitelje pravilnika.

Kot je razvidno iz omenjenega odloka, imajo pokrajinski lovski odbori odločilno besedo pri lovu na svojem področju. Zato bi morali ti odbori upoštevati tudi koristi kmetov, ki so doslej morali brez moči opazovati škodo na svojih pridelkih. V naših razmerah bi bilo potrebno, da odbor določi za odstrel več divjačine in tako zmanjša njeno število na tako mero, da ne bo več delala tako občutne škode. Dalje naj ukinejo dovažanje novega pomladka v lovišča. Za morebitno škodo na kmetijskih pridelkih in napravah pa naj bi odbor določil pošteno odškodnino. Deželni svetovalec dr. Stoka je na nedavnem zasedanju postavil zahtevo, naj vendar deželna uprava nekaj ukrene v zaščito kmetijskih pridelkov pred divjačino. Upajmo, da bodo odgovorni krogi tokrat pokazali več zanimanja in uredili zadevo, ki močno prizadene že itak pičle dohodke kmečkih družin, lovecem pa pomeni le kratkočasno zabavo. Ureditev tega problema je toliko nujnejša, ker se je po zakonu že pričel lov preteklo nedeljo.

Inž. Janko Košir

Spored od 1. do 7. septembra 1968

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 23.15

Dejstva in mnenja: 14.15 (samo ob delavnikih).

Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 11.15 Oddaja za najmlajše: »Okno v svet narave«, niz dramatičnih zgodb. (3) »Reka Donava«. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 13.30 Glasba po željah. 15.55 Krylov: »Nauk hčerama«. Eno dejanka. 16.50 Revija orkestror. 17.30 Vabilo na ples. 18.30 Obletnica meseca. Pačič: »Tintoretto ob 450. obletnici rojstva«. 18.45 Glinka: Noč v Madridu. 19.15 Sedem dni v svetu. 19.30 Zbor ljubljanske radiotelevizije. 20.30 Iz slovenske folklore. Bednarik: »Pratika«. 21.00 Operetne melodije.

Ponedeljek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.00 Harmonikar Welton. 12.10 Poletna srečanja. 18.00 Zbor Sikstinske kapele Vodi Perosi. 20.30 Vodeb: S Plečnikom po Italiji (10) »Telečja jetra po beneških«. 20.30 Veresov madžarski orkester. 20.50 Zgodbe prve svetovne vojne. J. Tavčar: »Ardengo Soffici«. 21.10 Pol ure popevk.

Torek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.00 Iz slovenske folklorne: Bednarik »Pratika«. 12.30 Za vsakogar nekaj. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Jež: »Italijanščina po radiu«. 18.00 Zbor »F. Prešeren« iz Bojnca. 19.10 Lovrečič: »Plošče za vas«. 20.30 Mussorgski: »Boris Godunov«, ljudska glasbena drama.

Sreda: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 Kalan: »Pomenek s poslušavkami«. 13.30 Glasbeno potovanje okoli sveta. 18.30 Kumer: »Ljudske pesmi«. 19.10 Lupinc: »Higiena in zdravje«. 19.20 Razkuštrane pesmi. 20.30 Simfonični koncert.

Četrtek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.00 Znanе melodije. 12.30 Za vsakogar nekaj. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Jež: »Italijanščina po radiu«. 18.00 Zbor »A. Zardini« iz Pontebbe. 19.10 D. Kraševci: »Zlata skrinjica«. 19.25 Priljubljene melodije. 20.30 Giannini: »Roke kvišku!«, igra v treh dejanjih. 22.30 Renesancne kompozicije izvaja Cappella Monacensis. 22.40 Zabavna glasba.

Petek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.00 Trobentač Eddie Calvert. 12.10 Petko: »Gospodinja nakupuje«. 12.20 Za vsakogar nekaj. 17.00 Tržaški mandolinjski ansambel. 18.00 »Berl, berl, rožmarin zeleni«. 20.45 Koncert operne glasbe. 21.45 Veseli utrinki. 22.05 Zabavna glasba.

Sobota: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 »Iz beležnice fotoreporterja Magajnes«. 17.40 Otrokov pravljinski svet: »Šivilja in škarjice«. 17.50 Vrabčev vokalni sextet. 19.00 Poje Rita Pavone. 19.10 »Poletna srečanja«. 19.20 Zabavni ansambli na Radio Trst. 20.30 Teden v Italiji. 20.45 Golj: Taras Buljba (6) »Ostap v varšavski ječi«. 21.15 Za prijeten konec tedna.

Urad Slovenskega ljudskega gibanja v ul. Donizetti 3/I. nadstropje v Trstu je odprt za najrazličnejše informacije vsak dan, razen sobote in nedelje, od 8. do 12. ure

Kratka slovenska ljudska maša (Gospod, usmili se, Slava, Svet, Blagoslovljen, Jagnje božje) za štiri mešane (ali enake glasove)
Izvod 150 lir.

Slovenske mašne (2) in blagoslovne (3) pesmi za štiri mešane glasove.
Izvod 150 lir.

Missa pro Nativitate MCMLXVI (Kyrie, Gloria, Sanctus, Benedictus, Agnus Dei). Latinska božična maša za štiriglasni mešani zbor (ali kvartet) in orgle (ali trobento, rog, trombon in tubo).
Partitura 300 lir, zborna partitura 125 lir komad.

Naročila pismeno pri skladatelju: JANKO JEZOVSEK, Südring 4 D-6451-Dörnigheim am Main, B.R.D. ali MARIBOR, Slomškov trg 11

OGLESI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca trgovski L. 70, osmrtnice L. 100, več 80% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

Marijanska procesija na Proseku bo v nedeljo 1. septembra ob 17. uri